

MAGYAR SZEMLE.

Szépirodalmi, művészeti és kritikai hetilap.

Főszerkesztő és laptulajdonos:

KACZVINSZKY LAJOS.

Felelős szerkesztő:

K A P O S I J Ó Z S E F.

„MAGYAR SZEMLE“ megalapításának éve 1888. Ekkor, karácsony táján, ment szét az első szám fólió alakban, másfélivnyi tartalommal. Társadalmi és irodalmi téren nem volt felszinen forgó kérdés, a melyhez nemzeti és kifogástalan katolikus szempontból hozzá ne szólott volna. E mellett irodalmi és művészeti kritika, elbeszélések, regények, költemények foglalták el a lap hasábjait.

A „Magyar Szemle“ célja kezdettől fogva az volt, hogy a frivolitás, pajtáskodás, klikkszerű tüzelmek kizárásával a szép, jó és igaz égisze alatt visszaállítsa az irodalomban azt a hangot, a melyet a tudományos hirlap terén Vörösmarty, Bajza és Toldy teremtetek meg az „Athenaeum“-mal, később pedig Arany János tartott fenn „Koszorú“-jával. Magától értetődik, hogy ily nemes irányu, ideális célokért küzdő, a vallás és erkölcs szentségét hirdető szépirodalmi és társadalmi hetilap, mely még hozzá illusztrációkat sem ad, csak nehezen képes utat törni magának. Írók és közönség a „Magyar Szemlé“-t eleinte megglehetősen tartózkodással fogadták, de a tisztességes igyekezet, következetes

kitartás lassan mégis csak megtermették gyümölcseiket. Az irodalom jelesei egymásután léptek a munkatársak sorába. A régóta hallgató Kemenes Ferencz is fölvette újból a lantot s vallásos ihlettől áthatott, hatalmas versei sűrűn jelentek meg a „Szemle“ hasábjain.

A költők közül még Talabér János, Dalmady Győző, Endrődi Sándor, Dengi János, Koroda Pál, Somló Sándor, Gyűrky Ödön, Lévy Mihály, Jánossy Gusztáv, Zichy Géza gróf, Dömötör Pál, Szűry János, Szomory Károly, Jakab Ödön, Gáspár Imre, Torkos László, Sántha Károly, Zoltán Vilmos nevei ötlenek hamarosan szemünkbe, ha áttekintjük a régibb és újabb évfolyamok tartalomjegyzékeit.

Az elbeszélő-írók gárdájából nem hiányzik Jókai Mór sem, Mikszáth Kálmánnal, Maszlaghy Ferenczessel, Murai Károlylyal, Bársony Istvánnal és Rákosi Viktorral, habár ők inkább csak ritka vendégszereplők a „Magyar Szemlé“-ben, míg Tolnai Lajos, Erdélyi Gyula, Sziklay János, Margitay Dezső, Körösi László, Cyprián (Andor József), Prohászka Ottokár, Kincs István, Buday László, Törzsök Vilmos, Horvát-Horovitz Lipót, Kontur Béla, többnyire rendes dolgozótársak.

A vezérezikketek, az irodalmi-, művészeti- és színházi kritikákat, a történelmi és egyéb tudományos tárgy tanulmányokat Kaas Ivor báró, Pintér Kálmán, Fraknoi Vilmos, Erdélyi Károly dr., Andrassy Kálmán, Horváth Cyrill dr., Latkóczy Mihály, Való Simon, Robitsek Ferencz dr., Roskovics Ignác, Dedek Cr. Lajos, Kacziány Ödön, Czobor Béla dr., Szana Tamás, Hevesi-Hoffmann Sándor, Keményffy Dániel, Irmei Ferencz, Kaposi József irták s írják részben még mostan is.

Az 1893-ik esztendő februárius havában a kiadótulajdonos már abban a szerencsés helyzetben volt, hogy lapjának terjedelmét félvvel megtoldhatta. Ezóta a „Magyar Szemle“ sokkal diszesebb külsőben jelenik meg s csinos borítékkal van ellátva. Lassankint a játékrovat is kiszorult a lapból, melynek iránya mind komolyabbá változott. A nevezetesebb irodalmi, művészeti és közéleti napi-eseményekről

ugyan még mindig rendes rovatok tájékoztatják a közönséget, egyébként azonban a szerkesztők a föltűnést hajászó aktualitások helyett magvas esztetikai, kritikai és irodalomtörténeti czikkekre, tanulmányokra s általában az összes közlemények lehetőleg maradandó becsére fektetik a főszlyt, nem tévesztve soha szem elől az erkölcsi momentumot és a forma tökéletességét. A lap kétségkívül ennek köszönheti ama nagy pártolást, a melyben a magyar társadalom intelligenciája részesíti.

Nyolcz esztendő leforgása alatt a „Magyar Szemle“ egész új írói generációt nevelt s kivált a katholikus litteratura folyóirágóztatása körül szerzett érdemeket. Ezeknek elismerésétől a katholikus Egyház a főszerkesztőt, Kaczvinszky Lajost 1894-ben a jeruzsálemi Szent-Sirrend lovagkeresztjével tüntette ki, a felelős szerkesztőt, Kaposi Józsefet pedig a Szent-István-Társulat tudományos és irod. osztálya 1895-ben rendes tagjai sorába választotta.

A szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. kerület, Uj-utca 14-ik sz. alatt van. A lap évi előfizetési ára 6 frt.

